

**Інститут Східної Європи
Eastern-European Institute**

Віктор Ідзьо

**Святий Папа Римський Григорій VII -
засновник Королівства Руси-України в XI столітті**

Львів, «ПРОМАН», 2019

**Друкуються за рішенням Вченої Ради
Інституту Східної Європи (ІСЄ), протокол №2 від 21 лютого 2019 р.
Друкуються за рішенням Кафедри Українознавства ІСЄ,
протокол № 1 від 4 січня 2019 р.**

Рецензенти:

- Артюх В.** - кандидат історичних наук, доцент Кафедри українознавства, вчений секретар Вченої Ради Інституту Східної Європи, завідувач відділення “Стародавньої історії України” Інституту Східної Європи, лауреат міжнародної премії імені короля Данила Галицького.
- Гаюк В.** - доцент відділення “Стародавньої історії України” Інституту Східної Європи.
- Ірша Р.** - доктор історичних наук, професор Відділення “Словацько-української культури” Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.
- Калакура Я.** - доктор історичних наук, професор Кафедри українознавства Інституту Східної Європи.
- Каляндрук Т.** - доктор філософії, професор Кафедри українознавства, заступник директора Інституту Східної Європи.
- Кононенко П.** - доктор філологічних наук, професор Кафедри українознавства, Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи.
- Кононенко Т.** - доктор філософських наук, професор Кафедри українознавства Інституту Східної Європи.
- Масарик Я.** - доктор історичних наук, доктор філософських наук, завідувач Відділення “Словацько-української культури” Інституту Східної Європи.
- Недюха М.** - доктор філософських наук, професор Кафедри українознавства Інституту Східної Європи.
- Огірко О.** - доктор філософії, професор Кафедри українознавства Інституту Східної Європи.
- Огірко І.** - доктор фізико-математичних наук, професор Кафедри українознавства, заступник директора з науково-технічної роботи Інституту Східної Європи.
- Партико З.** - доктор філологічних наук, професор Кафедри українознавства, Вчений секретар Інституту Східної Європи.
- Пасічник Г.** - кандидат філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, завідувач відділення “Прикладна лінгвістика” Інституту Східної Європи.
- Хитрук В.** - кандидат філологічних наук, доцент Кафедри українознавства, завідувач “Карпатського відділення української духовності” Інституту Східної Європи.

Віктор Ідзьо

І-29 Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Русь-України в XI столітті. Наукове видання. Львів, «ПРОМАН», 2019. - 28с.

ISBN 978-966-8067-43-1

Наукова праця доктора історичних наук, професора, академіка Академії Наук Вищої Школи України, завідувача Кафедрою українознавства та директора Інституту Східної Європи Віктора Ідзя “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Русь-України в XI столітті” досліджує міжнародну діяльність Русь-України в другій половині XI століття в епоху утворення королівства Русь-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII у 1075 році.

Для всіх, хто цікавиться історією зародження та становлення християнства в Україні.

ISBN 978-966-8067-92-1.

© Ідзьо В.С., 2019р.

Зміст

Вступ.....	4
Папа Римський Григорій VII – історія діяльності та взаємовідносин з Руссю-Україною в XI столітті.....	5
Утворення Королівства Русь-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом свідчень з “Кодексу Гертруди”	18
Висновок.....	27

Вступ

У науковій праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Руси-України в XI столітті” доктор історичних наук, професор, академік Академії Наук Вищої Школи України Віктор Ідзьо досліджує історію України в другій половині XI століття в епоху правління великого київського князя і короля Ізяслава Ярославовича та його сина офіційно коронованого в Римі в 1075 році Папою Римським Григорієм VII - короля Руси-України Ярополка Ізяславовича

Дослідник аналізує джерела, наукові праці з Секретного Ватиканського архіву, Кодексу Гертруди, Російських державних архівів, Російських державних бібліотек, Вікіпедії, які дають йому підстави наголошувати на утворенні Королівства Руси-України в XI столітті в 1075 році, як української держави західноєвропейського типу.

У своїй праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Руси-України в XI столітті” доктор історичних наук, професор, академік АНВШ України Віктор Ідзьо на фактологічному джерельному матеріалі висвітлює роль українських політичних і релігійних організацій та діячів в політичних та культурно-християнських взаємовідносинах Української держави в XI столітті з Папою Римським Григорієм VII - засновником Королівства Руси-України в 1075 році.

Дослідження відтворює політико-християнську історію України XI століття у стосунках з політичними та релігійними діячами Центральною та Західною Європи в час утворення Королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом джерел з архіву Папи Римського Григорія VII та свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Наукова праця також розкриває роль великих князів Руси-України Ізяслава Ярославовича і його сина Ярополка Ізяславовича в утвердженні королівства Руси-України в другій половині XI століття, як держави західноєвропейського зразку.

Наукова праця “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Руси-України в XI столітті” на підставі літописних, архівних, письмових джерел, наукових праць, вперше апробується до відзначення 1000 тисячоліття утворення української західноєвропейської державності (1075-2075pp.).

**Папа Римський Григорій VII –
історія діяльності та взаємовідносин з Руссю-Україною в XI столітті.**

Папа Римський Григорій VII (лат. Gregorius VII), народився у Совані, Тосканська марка, Священна Римська імперія, біля 1021 року, помер у місті Салерно 25 травня 1085 року. Папою Римським був з 1073 по 1085 рік[6].

Св. 1. Папа Римський Григорій VII. Малюнок із рукопису XI століття.

У світському житті майбутній Папа Римський Григорій VII відомий як - Гільденбранд Сованський (італ. Hildebrando da Soana)[6].

Папа Римський Григорій VII був один із найуспішніших пап реформаторів в Римо-католицькій церкві у XI столітті[6].

Він став найбільш відомий, через боротьбу за інвеституру з імператором Священної Римської імперії Генріхом IV внаслідок якої, було затверджено первинність папської влади і встановлено новий канон у справі обрання Папи Римського Колегією кардиналів[6].

Про Папу Римського Григорія VII, як у наукових працях середньовічної історіографії, так і в сучасних істориків, Святий Папа Римський Григорій VII зображувався як енергійний діяч Вселенської Церкви, в тому числі й як політично-релігійний діяч, який тричі відлучав від Римської Вселенської церкви імператора Священної Римської імперії імператора Генріха IV, через що той призначив антипапою Климента III...[1,с.184-206; 6].

Св. 2. Мініатюри з діяльності Папи Римського Григорія VII.

Слід наголосити, що Святий Папа Римський Григорій VII був поборником цілібату, який остаточно затвердив у Католицькій Вселенській церкві. Він також виступав палким противником симонії[5,s.236-237; 6].

На прикінці життя через активну боротьбу зі світською імператорською владою Папа Римський Григорій VII помер у вигнанні, в місті Салерно у графстві Апулії і Калабрії[5,s.236-237,s.463-464; 1,c.184-206; 6].

Св. 3. Гробниця Святого Папи Римського Григорія VII в кафедральному соборі Святого Матвія в місті Салерно.

Під його гробницею викарбувані останні слова, що вимовив Святий Папа Григорій VII: **“Я любив правду і ненавидів несправедливість, і за це помираю у вигнанні...”**[6].

Отже Папа Римський Григорій VII - знаменитий середньовічний папа, що керував Католицькою Вселенською церквою з 1073 по 1085 роки, який був великим борцем за першість духовної влади над світською за це і був проголошеним Святим[1,c.184-206].

Отже, Папа Римський Григорій VII є Святий Католицької церкви (беатифікований 1584 року Папою Римським Григорієм XIII; канонізований 24 травня 1782 року Папою Римським Бенедиктом XII[5,s.463-464; 6].

Гробниця Папи Римського Григорія VII знаходиться в кафедральному соборі Святого Матвія в місті Салерно. День поминання і вшанування Папи Римського Григорія VII у місті Салерно - 25 травня[5,s.236-237; 6].

Тут в місті Салерно, в Італії, Папа Римський Григорій VII також являється Патроном Сованської діоцезії[5,s.463-464; 6].

Св. 4. Святий Папа Римський Григорій VII. (Gregory VII. Illustration).

Слід наголосити, що Папа Римський Григорій VII в час свого управління Вселенською католицькою церквою налагодив взаємовідносини практично з усіма християнськими країнами[2, с.84; 7,с.140-145; 1,с.184-206; 6].

Св. 5. Святий Папа Римський Григорій VII. Мініатюра із «Кодексу Барберіні». (Vat. Barb. Lat. 4423).

За аналізом його кореспонденції, по його листуванню ми знаємо, що він вів політико-християнські відносини із християнськими країнами Східної Європи, зокрема Чехією, Польщею і Руссю-Україною, де в остатній запалала братовбивча війна між синами великого київського князя Ярослава Мудрого, Ізяславом Ярославовичем і Всеволодом Ярославовичем[6].

Із Руського літопису від 22 березня 1073 року, відомо що великий київський князь Ізяслав (Дмитро) Ярославович, старший син Ярослава Мудрого, був вигнаний своїми братами-князями Святославом (Миколою) і Всеволодом (Андрієм) з Київського великого князівства[1,с.184-206; 6].

Св. 5. Великий київський князь Ізяслав (Дмитро) Ярославович.

Великий київський князь Ізяслав (Дмитро) Ярославович разом з сім'єю, військовою дружиною і великою казною виїхав в Польщу, де попросив військової допомоги у свого тестя, польського князя Болеслава II Сміливого. Однак польський князь Болеслав II Сміливий уклав “Сутейський мирний договір” з новим правителем Києва і Русі-України великим київським князем Святославом Ярославовичем і забравши частину скарбів із казни великого київського князя Із'яслава (Дмитра) Ярославовича, свого зятя, вигнав його з Польщі[6].

У цей же час приїхавши в Німеччину великий київський князь Ізяслав Ярославович проводив переговори з імператором Священної Римської імперії Генріхом IV у якого просив військової допомоги[1,с.184-206].

Перебуваючи в Німеччині великий київський князь Ізяслав Ярославович послав свого сина Ярополка для переговорів з Папою Римськими Григорієм VII з питань надання йому військової допомоги для свого відновлення на київському великокнязівському престолі. Як засвідчують джерела у 1073 році великий київський князь Ізяслав Ярославович (Дмитро), разом зі своїм сином Ярополком (Петром), був офіційно прийнятий Папою Римським Григорієм VII в Римі[6].

Внаслідок проведених ширкомаштабних політичних і релігійно-християнських переговорів, які продовжувалися з 1073 по 1075 роки, у 1075 році Папа Римський Григорій VII офіційно утворив і проголосив на всі подальші віки “Королівство Русі-України”, та офіційно коронував у Римі на короля Русі-України з усіма королівськими церемоніями та наданими королівськими регаліями, сина великого київського князя Із'яслава, Ярополка, про що сповістив усій Європі[5,s.236-237, s.463-464].

Так у своєму листі Папи Римський Григорія VII, від 17 квітня 1075 року, до великого князя київський Ізяслава, до якого Папа Римський Григорій VII звертається за хрещеним іменем як до: “**Дмитра, короля Русі**” - (**Demetrio regi Ruscorum**), він повідомляв, що: “**Офіційно, дотримуючись усіх церемоніальних вимог та надання королівських регалій особисто коронував Ізяславого сина Ярополка(Petri) королем Русі і утворив своїм едиктом Королівство Русі**”[5,s.236-237; 1,с.184-206; 6], і надав йому йому: “**Руське королівство, як лен Святого Престолу**”[2,с.184-206; 3,с.84-87; 6].

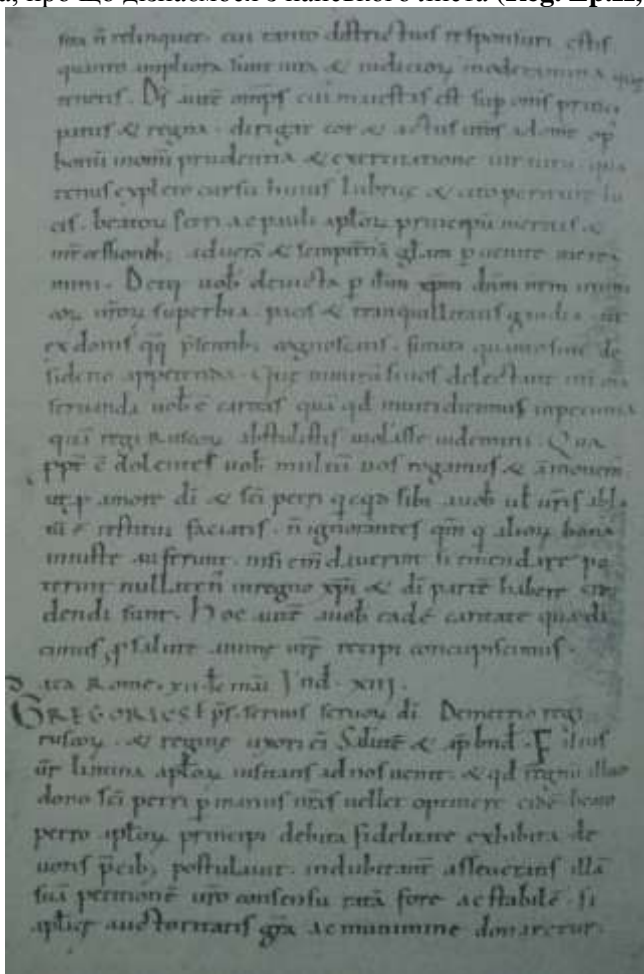
В офіційній булі (**Reg. Ep. II, 74**)[6], від 17 квітня 1075 року, яку Папа Римський Григорій VII направив руському королю і великому київському князю Із'яславу наголошувалось: “**що Ярополк(Петро) був офіційно ним коронований королівськими регаліями на короля Русі і отримав Руське королівство із папських рук, як дар Святого Петра (dono Sancti Petri per manus nostras vellet obtinere), після того як він склав ПРИСЯГУ**

вірності Святому Петру, Голові Апостолів”: “eidem Beato Petro Apostolorum Principi debita fidelitate exhibita”[1,с.184-206; 6].

Св. 6. Офіційна коронація в Римі Ярополка Ізяславовича на короля Руси Папою Римським Григорієм VII. (Кодекс Гертруди XI століття).

В офіційному листі(**Reg. Ep. II, 74**)[6], від 17 квітня 1075 року, Папа Римський Григорій VII наголошував, що: **“передав владу над утвореним ним Руським королівством, королю Ярополку Ізяславовичу, опираючись на угоду з великим київським князем Ізяславом Ярославовичем від 1073 року”**, очевидно, коли великий князь київський Ізяслав Ярославич(Дмитро), разом зі своїм сином Ярополком(Петром), був офіційно прийнятий Папою Григорієм VII в Римі, де уклав з Папою Римським Григорієм VII **“Угоду про утворення Руського королівства та коронацію Ярополка на короля Русі-України”** за одобренням Ізяслава Ярославовича, про що дізнаємося з папського листа (**Reg. Ep.II, 74**)[6].

Св. 7. Лист Папи Григорія VII (1073-1085рр.) до великого київського князя Ізяслава (1024-1079рр.), що засвідчує утворення Королівства Русі.

Із цього листа Папи Григорія VII дізнаємося про одобрення в цю пору співправління Руським королівством, королями: Ізяславом і Ярополком, про що засвідчує і джерело з переговорів від 1073 року[1,с.184-206; 6].

Св. 8. Визнаний Папою Григорієм VII король Руси Ізяслав I Великий.

Таким чином із джерел з Секретного Ватиканського архіву, німецьких, польських джерел, Вікіпедії та сукупності проаналізованих наукових праць, можна вважати 17 квітня 1075 року часом першого утворення Королівства Руси-України Папою Римським Григорієм VII[1,с.184-206; 4,с.140-145; 6].

За три дні по цій визначній події, коронації у Римі, у папському листі від 20 квітня 1075 року до польського князя Болеслава II (Boleslao duci Poloniogum), Папа Римський Григорій VII сповіщав: **“що надішле папських легатів для організації церкви в Польщі, і закликав польського князя (герцога) Болеслава II Сміливого допомогти руському королю Ізяславу відновити його володіння в Києві”**[5,с.233-235; 1,с.184-206; 6].

В своєму листі Папа Римський Григорій VII: “також дорікав польського князя(герцога) Болеслава II Сміливого за пограбування і вимагав повернення пограбованого ним майна королям Руси-України Ізяславу(Дмитру та Ярополку(Петру))”[6].

У наступному листі від 4 жовтня 1075 року до лицаря Вецеліна (Wezelino nobili militi): “Папа Римський Григорій VII заборонив йому битися проти руського короля Ізяслава”[5,s.463-464; 1,c.184-206; 6].

В 1076 році після смерті в Києві князя Святослава королям Руси-України Ізяславу та Ярополку, за військовою допомогою тестя польського князя Болеслава II Сміливого, вдалося попернутися в Київ і проголосити і затвердити утворення Королівства Руси-України та проголосити себе першими королями-співправителями Руси-України[1,c.184-206; 6].

Св. 9. Святий Папа Римський Григорій VII. Гравюра. 1600 р.

У такий спосіб королі Руси-України Ізяслав та Ярополк виконали клятву яку вони дали Папі Римському Григорію VII[5,s.463-464; 1,c.184-206; 6].

У подальшому за утворення Руського королівства з центром в Києві і запровадження в Руському королівстві унії Римської і Православної Церков,

королі Русі-України Ізяслав і Ярополк знову були прогнані з Києва, їх родичем, братом короля Ізяслава Ярославовича, князем Всеволодом Ярославовичем та чернігівськими князями[5,s.463-464; 1,c.184-206; 6].

Однак 15 липня 1077 року королі Русі-України Із'яслав(Дмитро) і Ярополк(Петро) в третій раз, очевидно за військовою допомогою тестя польського князя Болеслава II Сміливого, відновили своє володарювання Королівством Русі-України, яким правили більше року[1,c.184-206].

Так 3 жовтня 1078 року король Русі-України Із'яслав I Великий у боротьбі з братом князем Всеволодом Ярославичем та чернігівськими князями загинув у битві при “Нежатній Ниві” під Черніговом. Його син Ярополк(Петро) Ізяславович, офіційно коронований в Римі Папою Григорієм VII на короля Русі-України, з 1078 по 1082 роки був великим київським князем і королем Русі-України. Він побудував в Києві велику церкву яку назва іменем Святого Петра в якій і був похований. В цей же час, внаслідок переговорів і замирення з рідним стрием Всеволодом Ярославовичем, він успадкував Володимир-Волинське князівство і в час його правління, оскільки той мав усі права на Київське велике князівство і Руське королівство, як старший в роді, вичікував свого часу, для відновлення свого правління в Українському королівстві...[6].

У висновок слід наголосити, що утворення Королівства Русі-України Папою Римським Григорієм VII Римі та реальне утвердження королями Русі-України Ізяслава (Дмитра) і Ярополка (Петра) в Києві було великою, епохальною подією, яка зафіксована не тільки в офіційних грамотах-булах Святого Папи Римського Григорія VII, але й в європейських джерелах [1,c.184-206].

Окрім грамот та листів Папи Римського Григорія VII, про утворення Королівства Русі-України та офіційну коронацію в Римі князя Ярополка, сина великого київського князя Ізяслава Ярославовича, про утворення Королівства Русі-України і коронацію Ярополка(Петра) свідчить німецькі, польські джерела та зображення на мініатюрах з “Молиловника Гертруди”.

На одній з них зображено апостола Петра з ключами, справа від нього чоловік і жінка, в багатих порфірних одягах з коронами на головах. Над чоловічою фігурою руський напис: “Ярополк - Петро”, а жінка не названа по імені. Біля ніг Петра лежить похилена у мольбі друга жіноча фігура в княжій одязі, з написом: “мати короля Ярополка”...[2, с.84; 7,c.140-145; 1,c.184-206; 6].

У висновок слід наголосити, що давньоукраїнська мова написів, які супроводжують коронацію Ярополка (Петра), що зафіксована на малюнках у “Кодексі Гертруди”, потребує подальшого наукового дослідження...

Список використаних джерел та літератури:

1. Ідзьо Віктор. Українська держава в IX-XIV століттях. - Івано-Франківськ "Сімік", 2017р. - Вид. 3.
2. Кондаков Н.П. Изображение русской княжеской семьи на миниатюрах XI века. - СПб., 1906.
3. Рапов О.М., Ткаченко Н. Г. Документы о взаимоотношениях папской курии с великим киевским князем Изяславом Ярославичем и польским князем Болеславом II Смелым в 1075 г. // Вестник Московского государственного университета. - Серия 9. - № 5.
4. Янин В. Л. Русская княгиня Олисава-Гертруда и ее сын Ярополк // Нумизматика и Эпиграфика. - М., 1963. - № 4.
5. Registrum II, 74; 2,1: Das Register Gregors VII. - Teil.1. Registrum II, 74 // Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae (Epp. saec. XIII). - Berlin-Weidmann, 1883. - Liber II. - Monumenta Germaniae Historica(MGH).
6. Files. Григорій VII (папа римський). Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедія". - Вікіпедія.
- Григорій VII (папа римський). Матеріал із свободної енциклопедії "Вікіпедія". - Вікіпедія.
- Ізяслав Ярославич. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедія". - Вікіпедія.
- Гертруда Польська. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедія". - Вікіпедія.
- Ярополк Ізяславович. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедія". - Вікіпедія.

Утворення Королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Кодекс Гертруди (також відомий як Кодекс Егберта, Кодекс Тріра та Молитовник Гертруди) - це ілюмінований рукопис, написаний в XI столітті, який сьогодні зберігається в муніципальному музеї міста Чівідале в Італії[3,с.140-145; 5].

Спочатку Псалтир створили ченці абатства Рейхенау в кінці X століття для архієпископа Егберта з Тріра. В середині XI століття книга перейшла до Гертруди, чоловіком якої був великий київський князь і король Ізяслав Ярославич I. Вона додала до Кодексу свій латинський молитовник, близько 90 молитов, ймовірно записаних рукою самої Гертруди, а після прибуття Гертруди до Києва в рукопис додано п'ять мініатюр візантійського письма. У результаті книга стала являти собою дивовижне сплетіння романських і латинських традицій. Додані в Києві мініатюри є оригінальними місцевими роботами, так на одній вміщено зображення шанованої київської ікони Богородиці “Печерська”[3,с.140-145; 5].

“Кодекс Гертруди” слід розглядати, як підтвердження прояву відданості великого князя і короля Ізяслава Великого до християнської ідеології Вселенської чи Римської Католицької Церкви. Характерною особливістю книги є широкий життєпис Апостола Петра, якого шанували Гертруда та її син, офіційно коронований Папою Римським Григорієм VII, король Руси-України Ярополк I. При хрещенні король Руси-України Ярополк отримав ім'я Петро. Відомо, що король Руси-України Ярополк I побудував церкву Святого Петра в Києві й помістив зображення святого на своїх монетах.

У 1075 скинутий з трону батько відрядив його до Риму, щоб отримати підтримку Папи Римського й відновити своє правління над Руссю-Україною завдяки заступництву Святого Петра («patrocinium beati Petri»)[3,с.140-145; 5].

З приводу офіційної коронації князя Ярополка на короля Русі, до нашого часу дійшли і листи Папи Римського Григорія VII, які засвідчують про таку офіційну коронацію в Римі в 1075 році[4,с.236-237,с.463-464; 5].

Аналіз джерел з “Кодексу Гертруди” дає право наголошувати, що утворення Руського королівства з центром в Києві в XI столітті, в 1075 році, Папою Римським Григорієм VII, мало своє цілком логічне історичне та епохальне підґрунтя. Із двох листів Папи Римського Григорія VII, які адресовані князю (герцогу) Польщі Болеславу Сміливому й Святославу II Київському, в яких Папа Римський Григорій VII намагався напоумити їх і змусити повернути королівський трон Королівства Руси-України його

законному володарю, королю Ізяславу Ярославовичу та його сину, офіційно коронованому королю Русі-України Ярополку(Петру) І Ізяславовичу, ми бачимо Папою констатацію цієї епохальної події[4,s.236-237,s.463-464; 5].

Реконструкція життя Гертруди викладена у статті дослідника Валентина Яніна. За цією реконструкцією стає ясно, що після смерті короля Русі-України Ярополка (Петра) І, Гертруда переїхала до свого сина, короля Русі-України Святополка. У 1093 році Святополк став великим київським князем і королем Русі-України... У 1102 році, проводжаючи свою внучку, Збиславу Святополківну до Польщі заміж за польського князя Болеслава ІІІ Кривоустого, вона подарувала їй як придане, свій Псалтир, відомий як “Кодекс Гертруди”, який даліше очевидно був подарований в Рим, Папі Римському, і таким чином опинився в Римі, де тепер зберігається в муніципальному музеї міста Чівідале в Італії...[3,c.140-145; 5].

Св. 1. Титулка сторінка “Кодексу Гертруди” XI століття.

Слід наголосити, що раніше в 1053-1054 роках, в історії доти єдиної Християнської Вселенської Церкви, яку очолював Папа Римський, як першоієрарх, стався поділ на Римсько-Західну і Східну Православну[5].

Із-за релігійних і політичних розбіжностей кардинал Гумберт від імені Вселенської Церкви поклав на престол Святої Софії грамоту з відлученням Костянтинопольського патріарха і всіх йому підлеглих ієрархів, від Вселенської Церкви. Однак такі церковно-політичні відносини Риму і Костянтинополя не зіпсували політико-християнських відносин Римської церкви і Київської митрополії, про що засвідчує сам факт, що в цей же час римська делегація, що залишила Костянтинополь, пішла з своїм рішенням церковного розриву з Костянтинопольським патріархатом в Русь-Україну [1,с.184-206].

Таку дорогу до Рима, через Київ та Русь-Україну, посланця папи римського кардинала Гумберта була невинна. Він першим повідомив українців про церковний розрив Рима з Візантією і намагався зразу злучити Русь-Україну з західно-християнською церквою. Це виразно свідчить про те, як високо оцінювали в Римі значення християнської церковної організації Руси-України, тому побажали схилити її до Римської Вселенської церкви[2,с.123-185].

Посли з Риму, яких очолював кардинал Гумберт, прийшли в Київ, де провели активані переговори, внаслідок яких вирушили до Риму. Про суть цих переговорів в подальшому знаємо із листа Папи Римського Григорія VII(1073-1085 рр.), який утворив Руське королівство і коронував на короля Руси-України, великого київського князя Ізяслава(Дмитра) Ярославовича та його сина Ярополка(Петра)[2,с.123-185].

Можемо зробити висновок, що Русь-Україна та Київська митрополія у суперечці 1054 року Риму і Костянтинополя була нейтральною, а ряд її володарів, зокрема великий київський князь і король Із'яслав Ярославович та його син Ярополк Ізяславович підтримали церковне та політичне єднання з Римською Церквою і вирішили залишити Русь-Україну та її церковну організацію в сфері церковно-політичного підпорядкування Римському Папі[1,с.184-206], про що засвідчує вище поданий лист Папи Римського Григорія VII (1073-1085 рр.) до великого київського князя і короля Ізяслава Ярославовича(1024-1079 рр.)[2,с.123-185].

Хоча, як бачимо із свідчення “Слово о вірі крестьянскої і о латинскої”, його автор, преподобний Феодосій Печерський, картає володаря Руси-України, великого київського князя, володаря Руси-України Ізяслава Ярославовича за його “орієнтацію на латинян та поляків”...[5].

Як засвідчують джерела, задля утвердження Вселенської релігійної системи, великий київський князь Ізяслав Ярославович опирався на

католицькі королівські двори. Особливо на імператора Священної Римської імперії Генріха IV та польського князя Болеслава Сміливого[1,с.184-206].

Св. 2. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Князь Ярополк-Петро Ізяславович його дружина польська принцеса Ірина прохають допомоги в намісника святого Петра, Папи Римського Григорія VII.

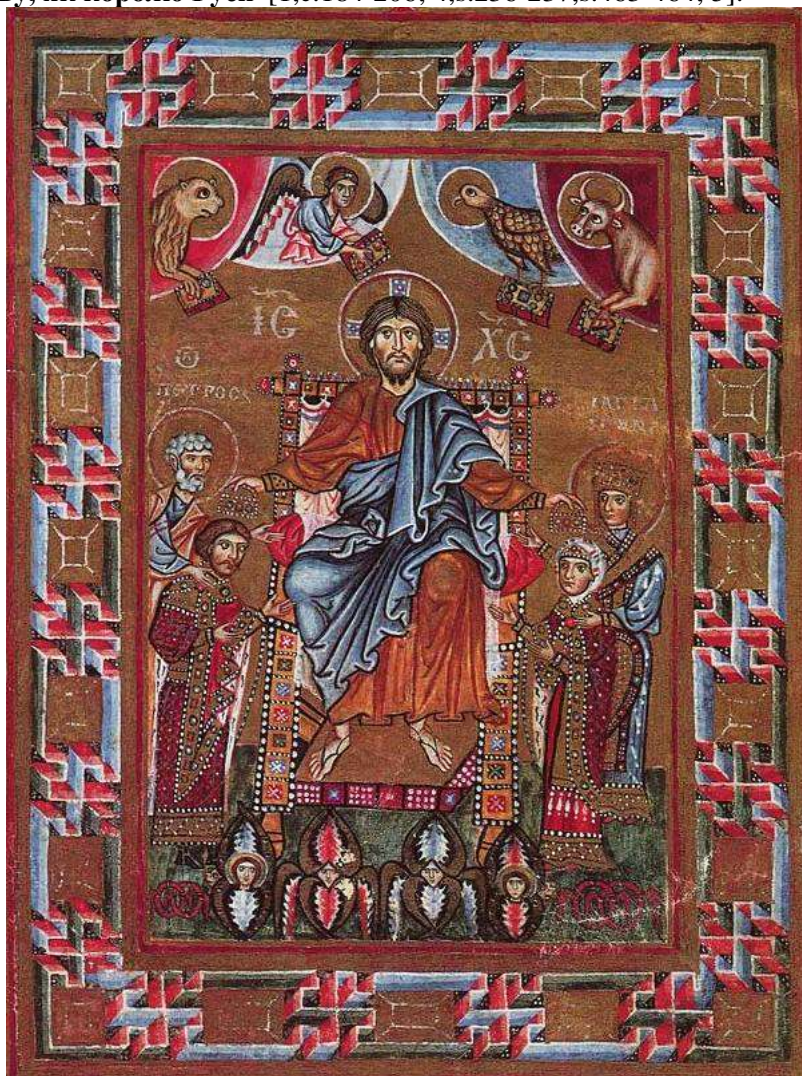
Св. 3. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Русі-України Ярополк-Петро Ізяславович, королева Ірина дають обіцянку що утвердять римську християнську віру в усьому Королівстві Русі-України.

Як свідчать джерела, коли короля Русі-України Ізяслава Великого вдруге вигнали з Києва, то він знову звернувся про допомогу до польського князя Болеслава II Сміливого, свого швагра. Не отримавши від нього підтримки, Ізяслав навесні 1075 року посилає свого сина князя Ярополка просити допомоги в Папи Римського Григорія VII про що дізнаємося з “Кодексу Гертруди”[3,с.140-145; 5].

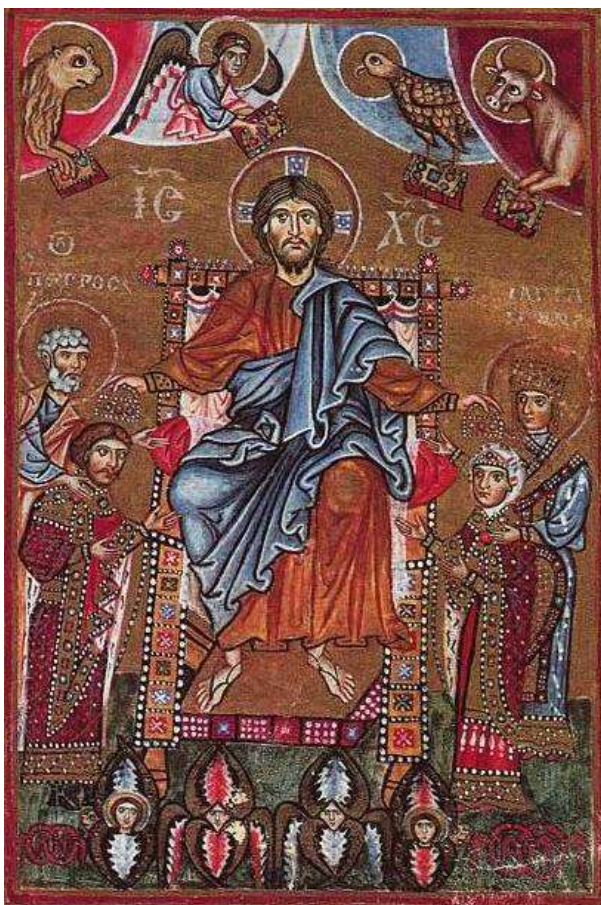
Св. 4. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Руси-України Ярополк-Петро Ізяславович, королева Ірина під час коронації.

Папа Римський Григорій VII листом повідомив короля Русі Ізяслава, що: “прийняв Руську державу в лоно апостола Петра і віддає її в володіння Ізяславу, як королю Русі”[1,с.184-206; 4,с.236-237,с.463-464; 5].

Св. 5. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Коронування Ярополка-Петра Ізяславовича на короля Русі.

Подальші політичні відносини вже сина великого київського князя і короля Русі-України Ізяслава Великого, Ярополка-Петра Ізяславовича привели його, про що засвідчує європейське джерело “Кодекс Гертруди”, до офіційної коронації на короля Русі-України[3,с.140-145].

Св. 6. Мініатюра з “Кодексу Гертруди”. Король Русі-України Ярополк-Петро Ізяславовича з дружиною королевою Іриною підчас коронації обіцяють Папі Римському Григорію VII утвердження римської християнської віри в усьому Королівстві Русі-України.

Головною умовою після коронування на короля Русі-України князя Ярополка-Петра Ізяславовича Папою Римським Григорієм VII, за свідченням “Кодексу Гертруди”, мало бути прийняття римської християнської віри не тільки самим королем Ярополком-Петром Із’яславовичем, але й всім Королівством Руссю-Україною...[3,с.140-145; 5].

Із “Кодексу Гертруди” ми дізнаємося, що після коронування на першого короля Русі-України, вже як король Русі-України Ярополк-Петро Ізяславович з своєю дружиною королевою Іриною, дали обіцянку Папі Римському Григорію VII, що утвердять римську християнську вселенську віру та ідеологію в усьому Королівстві Русі-України...[3,с.140-145; 5].

Список використаних джерел та літератури:

1. Ідзьо Віктор. Українська держава в IX-XIV століттях. Вид. 3. - Івано-Франківськ "Сімік", 2017р.
2. Чубатий М. Історія християнства на Русі-Україні. - Рим-Нью-Йорк, 1965. - Т.І.
3. Янин В. Л. Русская княгиня Олисава-Гертруда и ее сын Ярополк // Нумизматика и Эпиграфика. - М., 1963. - № 4.
4. Registrum II, 74; 2,1: Das Register Gregors VII. - Teil.1. Registrum II, 74 // Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae (Epp. saec. XIII). - Berlin-Weidmann, 1883. - Liber II. - Monumenta Germaniae Historica (MGH).
5. Files. Григорій VII (папа римський). Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Григорій VII (папа римський). Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Ізяслав Ярославич. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Гертруда Польська. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Ярополк Ізяславович. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.

Висновок

У науковій праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Русі-України в XI столітті” автор дослідив історію України в XI столітті в епоху правління великого київського князя і короля Із’яслава Ярославовича та його сина офіційно коронованого в Римі Папою Римським Григорієм VII короля Русі-України Ярополка Ізяславовича в 1075 році.

Дослідник проаналізував джерела, наукові праці з Секретного Ватиканського архіву, Вікіпедії, Кодексу Гертруди, Російських державних архівів, Російських державних бібліотек, які дали йому підстави наголосити на утворенні в королівства Русі-України в XI столітті в 1075 році, як української західноєвропейської держави.

У своїй праці історик на фактологічному джерельному матеріалі висвітлив роль українських політичних, культурних і релігійних організацій та діячів в політичному та культурно-християнському розвитку Української держави в XI столітті з у взаємовідносинах з Папою Римським Григорієм VII - засновником Королівства Русі-України у 1075 році.

Дослідник відтворив політико-християнську історію України XI століття у стосунках з Центральною та Західною Європою в час утворення королівства Русі-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом джерел з архіву Папи Римського Григорія VII та свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Наукова праця також розкрила роль великих князів Русі-України Ізяслава Ярославовича і його сина Ярополка Ізяславовича в утвердженні королівства Русі-України в другій половині XI століття, як держави західноєвропейського зразку.

Наукова праця “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Русі-України в XI столітті” на підставі літописних, архівних, письмових джерел, наукових праць, вперше апробується до відзначення 1000 тисячоліття утворення української західноєвропейської державності (1075-2075pp.).

Наукове видання

Віктор Ідзьо

**Святий Папа Римський Григорій VII –
засновник Королівства Русі-України в XI столітті**

На обкладинці:

- Св. 1. Папа Римський Григорій VII. Малюнок із рукопису XI століття.**
Св. 2. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Русі-України Ярополк-Петро Ізяславович, королева Ірина під час коронації.
Св. 3. Ісус Христос коронує на короля Русі Ярополка і його дружину Ірину. Мініатюра із “Кодексу Гертруди” другої половини XI століття.

Подано до друку 20.02.19 р. Підписано до друку 21.02.19 р.

Формат видання 60/ 84 1/16.

Папір офсетний. Умовн.друк.арк.10,25

Видавництво «ПОРОМАН»

79005, Україна, м.Львів, вул. Д. Дудаєва, 15

тел. 243-10-16, факс:261-70-07

E-mail: polipromserv@gmail.com

Свідоцтво Державного реєстру: серія ДК, №1557.

Віддруковано в друкарні ТзОВ «ПРОМАН.